

מבט על החיים-ויצא

"מוטב שבית המקדש לא ייבנה אם יש חשש קל שאדם ייפגע!"

על מפתן ביתו של הגאון רבי יחזקאל לוויןשטיין זצ"ל, עמד אורח מכובד ובפיו שאלה לא שגרתית. היה זה הגאון רבי שלום שבדרון זצ"ל שהגיע וסיפר, כי הוצע לו למלא את מקומו של מגיד שיעור ומרביץ תורה נודע, אשר ייעדר לתקופת מה. אלא שהוא חושש ששומעי לקחו של אותו תלמיד חכם ייהנו יותר משיעוריו שלו, ושוב לא ירצו שרבים הקבוע ישוב למשךתו...

רבי יחזקאל שמע את השאלה, והבחין בתעצומות הנפש של שואלה. מחד גיסא - מה יכול להיות יותר טוב מלמלא מקום בהרבצת תורה, ואולי יותר מכך - ייתכן שהדבר יהפוך למשרה קבועה! מאידך גיסא - מה יהא על מעמדו של הרב הקבוע? ובכן, האם ניתן לדרוש מרבי שלום לוותר על מילוי המקום עקב החשש למשרתו של הרב הקבוע? ואז השיבו רבי יחזקאל דברים נוקבים, שכדאי שיעמדו לנגד עינינו כל הימים:

"מקובלני איש מפי איש עד אליהו הנביא זכור לטוב", אמר רבי יחזקאל במילים חדות וברורות, "שמוטב שבית המקדש לא ייבנה אם יש חשש קל שאדם ייפגע, ייעלב או יתבייש, כתוצאה מזה. מטרה עילאית ככל שתהיה - לא מקדשת את האמצעים, אם הם כרוכים בחשש פגיעה או עלבון ביהודי אחר!!"
רבי שלום שמע את הדברים הברורים, והודיע כי הוא נמנע מלקבל את המשרה.

סיפור זה מעלה מסר בוחק וברור:

גם כשעוסקים במטרה רוחנית, גם כשפועלים למען משימה חיובית, יש לבדוק היטב אם איש לא ייפגע כתוצאה מכך, יש לוודא שלא תצא תקלה פוגעת מתחת ידינו!
וננסה להתקדם צעד נוסף ופנימי יותר בדברים שכפי הנראה מפרשתנו.

יש שכר לפעולתך

זהו רגע ההתלבטות שאין דומה לו, קושי שקשה לעמוד בו. ודווקא לכן הוא מזכה במתנות חסרות תקדים כמו המתנה בה זכתה רחל. המדרש משמיענו כי הקדוש ברוך הוא אומר שגאולת בני ישראל תהיה בזכות הויתור האצילי של רחל. "יש שכר לפעולתך... ושבנו בנים לגבולם" - עם ישראל ייושע בגאולה השלמה, הודות לויתור האצילי והנפלא של רחל למען אחותה!

למרות שידעה רחל מה המשמעות של הדברים. להיות אשה של אדם רשע, אכזרי, עובד עבודה זרה ובעצם רוצח. הרי אין פה רק ויתור גשמי, אלא גם ויתור רוחני!

ואם כך, מתחדדת השאלה: איך הרשתה רחל לעצמה לוותר על קניינים רוחניים? האם לא קם קול פנימי בתוכה וזעק: רחל רחל, ראי, הרי על העולם הבא שלך את מוותרת! הרי אם תזכי להינשא ליעקב, תוכלי להקים את בית ישראל ותורתו תהיה תורתך. ואפילו אינך צריכה להילחם. רק לשתוק. רק להסתיר. רק לא להעביר ללאה את הסימנים!
אבל רחל לא שקלה שיקולים כאלו ואחרים כל עוד החשש מפני בושטה של לאה עומד על הכף.
הכיצד??

יסוד עמוק מאוד מסתתר מאחורי הדברים. והוא - האמונה.

רחל ידעה שהעולם כולו של בורא העולם הוא, ומברכתו אנו חיים. האדם מצד עצמו אין לו כלום. ולכן הבינה שהויתור שלה, הרי אינו אלא ויתור על דבר שממילא הוא של בורא עולם, ומה שהוא יתברך יכריע אחר כך, ממילא זה הדבר הכי טוב עבורה ובשבילה.

כאשר אנחנו מוותרים ועושים את רצון הבורא, לא מְשַׁל עצמנו אנו מוותרים אלא על פי רצון ה' בלבד. וממילא מובן גם איך הסכימה רחל לוותר על משהו כה רוחני: שהרי גם הרוחניות מאת הבורא היא, הכל שלו. וכאן, שברור היה לה שכבודה של אחותה עומד על המבחן, הבינה רחל שרצון ה' הוא שתוותר, והיא ויתרה בחפץ לב לעשות נחת רוח לפניו יתברך.

ולכן כה גדול כוחו של ויתורה של רחל. כי מוכיח הוא את כוח אמונתה.